

Zpravodaj Lingea

Vážené dámy a vážení pánové,

v letošním roce Vám zasiláme šesté a také poslední číslo Zpravodaje. Jistě jste si všimli, že z čtvrtletníku se stal náš bulletin dvouměsíčníkem, mimo to jsme se také snažili zvyšovat nejvíce jeho odborné, ale i zábavné kvality. Jak se nám to podařilo, je na posouzení Vás čtenářů, přesto věříme, že jste se Zpravodajem spokojeni. V tomto úsudku nás utvrzuje hojná účast v soutěžích a také mnoho Vašich dotazů, které jsou důkazem toho, že bulletin pečlivě čtete.

Šesté číslo je i číslem vánočním, a proto vám přináší mnoho dobrých tipů na koupi kvalitního a praktického dárku - slovníku nebo novinky Grammaticonu, jazykového nástroje vyvinutého pro kontrolu správnosti českých textů. Navíc je možné všechny naše produkty zakoupit až s 25% slevou na prvním podzimním Světě knihy, který se koná na brněnském výstavišti od 14. do 16. listopadu 2003. Těšíme se, že se přijdete podívat do pavilonu D ke stánku číslo 312.

Letošní poslední Zpravodaj přináší řadu zajímavých článků a také speciální nabídku pro školy, která se stane pravidelnou rubrikou.

Všem uživatelům slovníků Lingea Lexicon a čtenářům Zpravodaje přejeme předvánoční shon bez stresu, klidné prožití svátků vánočních a mnoho úspěchů do roku 2004.

Maria Vlasáková
redaktorka

CO NOVÉHO

Nezapomeňte na Svět knihy v Brně

Jak jsme vás již několikrát informovali, 14. - 16. listopadu se uskuteční první ročník podzimního veletrhu Svět knihy. Tato výstava má již dlouholetou tradici v jarním čase, kdy se koná ve Veletržním paláci na půdě Pražského výstaviště. Věříme, že si její podzimní brněnská obdoba získá u široké veřejnosti stejnou oblibu.

Těšíme se na vaši návštěvu v pavilonu D, číslo stánku 312.

Založena německá pobočka

Lingea GmbH i.G.

V srpnu tohoto roku byla v Düsseldorfu založena naše dceřiná německá společnost Lingea GmbH i.G. Jejím posláním je nabízet naše slovníky pro celý německy mluvící region (Německo, Rakousko, Švýcarsko a Lichtenštejnsko), který čítá více než 100 mil. obyvatel. V nabídce je zatím Velký anglicko-německý oboustranný překladový slovník o rozsahu 300 000 hesel a spojení a tři anglické odborné výkladové slovníky z oboru hospodářství, práva a medicíny. Od října je v provozu také naše německá kancelář v Remagenu nedaleko Bonnu. Více informací o našich aktivitách na německém trhu můžete najít na nově zřízených stránkách www.lingea.de

Úspěch na Frankfurtském knižním veletrhu

Jako už každoročně, tak i letos jsme se zúčastnili pravděpodobně největšího knižního veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem. Opět jsme měli samostatný stánek, v hale 3, kde vystavují domácí německá nakladatelství. Velký zájem byl o předváděné slovníkové tituly určené pro německý trh. Příjemně nás překvapilo, že nemálo návštěvníků oceňovalo přednosti a výhody slovníkové technologie Lingea Lexicon, a to i v porovnání s konkurenčními produkty domácích slovníkových gigantů jako je Langenscheidt ap. Věříme, že i to

je signálem, že se malá česká firma dokáže prosadit i v tvrdé zahraniční konkurenci.

Invex nám dospívá

O významu veletrhu Invex proběhla (pro - bíhá a bude probíhat) nejedna diskuse. Setkáte se s názory, které podobné megaakce přirovnávají k dinosaurům a pro - rokují jim podobnou (a ne právě světlou) budoucnost. Z našeho pohledu probíhá spíše transformace tohoto veletrhu, která jde vstříc počítačově gramotné veřejnosti a odklání tím Invex od „pouťového“ charakteru, který měl v minulosti.

Vzhledem k trvalému zájmu o naše produkty můžeme považovat letošní účast na Invexu za úspěšnou. Zejména setkání se stávajícími (a často dlouholetými) uživateli našich slovníků je pro nás velice zajímavé a právě jejich připomínky nám umožňují dělat z „dobrého“ „ještě lepší“. Za všechny postřehy vám děkujeme, a pokud jsme se letos na Invexu nepotkali, věříme, že to napravíme příští rok.

Knižní trh již po třinácté v Havlíčkově Brodě

Již třináctým rokem se v Havlíčkově Brodě konal Knižní trh, který je nejen skvělou příležitostí pro výhodný předvánoční nákup, ale také prostorem pro vzájemná setkání jednotlivých nakladatelů a knihkupců. I přes nevelké výstavní prostory v Kulturním domě „Ostrov“ se zde prezentovalo více než 170 společností. Naše elektronické slovníky byly na této akci „bílou vránou“, nicméně sklídily zaslouženou pozornost i mezi skalními zastánci tištěných slovníků.

KONTROLA PRAVOPISU

V minulém čísle jsme vám představili náš nový produkt **Grammaticon** sloužící ke kontrole správnosti českých textů a blíže popsali, jakým způsobem funguje jedna z jeho součástí - korektor překlepů.

Následující článek uvádí přehled části pravopisných chyb, se kterými se můžete v psaných dokumentech setkat a které je Grammaticon schopen najít.

Interpunkce

Kontrola interpunkčních znamének označí nekonzistence ve způsobu psaní věty. Odhalí např. takové chyby jako jsou dvě mezery mezi slovy, chybějící mezeru po čárce ve větě, nesprávnou posloupnost znamének na konci věty, mezeru následující za otevírací závorkou, anebo naopak chybějící mezeru za uzavírací závorkou.

- *Nevěděla, že se po čárce píše mezeira.* - za čárkou chybí mezeira
- *A tak dále..* - Za větou by měla být buď jedna, nebo tři tečky.
- *Na posledním (osmačtyřicátém) místě skončil náš závodník.* - Za levou závorkou by neměla být mezeira.

Zájmena

Nesprávné tvary zájmen po předložkách anebo tvary zájmen samostatně stojících tvoří velice časté chyby v textech. Pramení zejména z nejistoty, zda použitý tvar slova je správný, zní-li podobně jako jiný.

- *Nebylo to pro ní ale dost dobré.* - Za předložkou pro by měl správně následovat 4. pád zájmena ona, který je ní, nikoliv ni.
- *Udělal to všechno pro tě.* - Pád zájmena tě je sice správný, ale po předložce je vhodnější použít jeho delší formu tebe.
- *Byli tam všichni kromě mně.* - Předložka kromě se pojí se 2. pádem, zájmeno za ní však tvoří buď tvar 3. nebo 6. pádu, proto je zde potřeba použít odpovídající tvar mě nebo mne.
- *Kvůli toho jsme tam nešli.* - Po předložce kvůli musí následovat 3. pád, nikoliv 2. pád, a proto by zde mělo být kvůli tomu. Tato chyba je rozšířena zejména ve Slezsku.
- *Uděláme to po našem.* - Nesprávný tvar zájmena našemu mohl vzniknout pod vlivem polštiny. Korektor nabídne jako jednu z možných oprav i pravděpodobnou variantu po našem.

- *Postavila sebe na vlastní nohy.* - Zde je vhodnější použít krátký tvar zájmena se.

Jmenné skupiny

Nesprávné tvary jmenných skupin tvoří chyby v textech, které mohou vzniknout z gramatické chyby ve sklonném slovním druhu nebo v předložce, mohou být ale i výsledkem překlepu, použití hovorového tvaru, nebo vynechání písmena na konci slova.

- *Střeďa šel s chlapi na pivo.* - Po předložce s by zde měl následovat 7. pád, v tom však slovo chlapi není, korektor proto nabídne rovněž správnou variantu s chlapy.
- *Mimo vozidel dopravní obsluhy* - Nápis na doplňujících tabulkách upřeshňujících značku zákazu vjezdu bohužel není správný. Předložka mimo se totiž pojí se 4. pádem na rozdíl od významově podobné předložky kromě, takže nápis by měl mít tvar Mimo vozidla dopravní obsluhy.
- *Rozhlédl se a pak přešel přes ulici.* - Tato chyba má původ v brněnské mluvě, za předložkou přes musí být tvar 4.pádu, tedy přes ulici.
- *Co s načatý večerem?* -Vynechání písmene m na konci slova načatý způsobilo neshodu předložky a přídavného jména.
- *Bylo to jako blesk s čistého nebe.* - Zde se použije předložka z.
- *Kristýna jde na procházku ze psem.* - Zde naopak patří předložka se.
- *Martin přijde s radostí.* - Za předložkou s je třeba použít 7. pád, tedy radostí, případně předložku z, která by se pak správně pojila se 2. pádem.
- *Dopis byl doručen panu prezidentovi Havlovi.* - Delší koncovka 3. pádu -ovi se přidává až k poslednímu slovu skupiny a kratší koncovka -u naopak ke zbývajícím slovům, proto je lepší napsat panu prezidentu Havlovi.

Spojení s přídavnými jmény

Některá přídavná jména vyžadují, aby následující slova byla v určitém pádu.

- *Na stole stál šálek plný kávy.* - Tvar kávy je v tomto případě nespisovný, protože po přídavném jméně plný musí následovat 2. pád, tedy plný kávy.
- *Každý si myslí, že je věrný přítelkyně.* - Přídavné jméno věrný v tomto případě vyžaduje spojení typu být věrný komu, a proto je správná varianta věrný přítelkyni, popř. věrný přítelkyním. Může však jít i o chybu v samotném přídavném jméně věrný. Potom by byl správný tvar jmenné skupiny věrná přítelkyně.

Shoda přísudku s podmětem

Chyby ve shodě přísudkem s podmětem spočívají v chybném určení rodu podmětu, což vede k nesprávné koncovce přísudku.

- *Naši slavní hokejisti včera prohráli.* – Podmět mužského rodu *hokejisti* je životný, nemůže se tedy shodovat s neživotnou koncovkou *prohráli*. Grammaticon nabídne správný tvar přísudku *prohráli*.
- *Všichni jsou bosý.* – Tvar přídavného jména *bosý* se neshoduje se slovesem *jsou*. Správný tvar přísudku by měl být *jsou bosí*.
- *Psi samou radostí skákaly po dvoře.* – Podmět *psi* mužského rodu vyžaduje správný tvar přísudku opět v mužském rodě, tedy *skákali*.

Nevhodný slovosled

Chyby ve slovosledu zahrnují především případy, kdy je nevhodně použita předložka. Tento fakt může být kromě nesprávného pořadí slov způsoben např. i nejistotou, zda tvar slova napsat dohromady nebo zvlášť, anebo dodatečnou editací části věty s opomenutím její kontroly.

- *Na proti stojí dům.* – Příslovce *naproti* se píše dohromady.
- *Napsal si úkoly do a šel spát.* – Pozdější úpravou textu byl nejspíše vynechán předmět za předložkou *do*.
- *Pošlete nám další rychle zásilku.* – Vhodnější je použít obrácené pořadí slov *další a rychle*, tedy *rychle další zásilku*.
- *Na stole ležela kamarádova Pavlova kniha.* – Zde je opět lepší použít opis, tedy *kniha kamaráda Pavla*.
- *Vrátíme asi se domů až zítra.* – Zvratné zájmeno *se* by mělo následovat bezprostředně po slovese *vrátíme*.
- *Proč mu to neřekneš? Si to nemůžu dovolit.* – Použití zvratného zájmena *si* na začátku věty je hovorové. Lepší by tedy bylo druhou větu přepsat např. na *Já si to nemůžu dovolit*.

OKÉNKO TECHNICKÉ PODPORY

Otázka: *Lze Lexicon pro platformu MAC OS X provozovat i na nejnovějším systému OS X 10.3 Panther?*

Odpověď: Ano. Několik našich zákazníků již Lexicon na dané platformě používá. K dispozici je i aktuální update, který Vám zdarma zašleme, pokud si o něj napíšete na adresu info@linge.cz.

Otázka: *A jak je to s podporou na novém Tungsten T3 s Palm OS 5.2.1?*

Odpověď: I na tomto přístroji je již Lexicon vyzkoušen a úspěšně používán. V budoucnu by se mohli uživatelé také dočkat rozšíření vlastností aplikace pro možnost zobrazení v rozlišení 320x480px (kdy je přístroj otevřen a plocha graffiti schována).

Otázka: *Přemýšlíme nad upgradem na nejnovější verzi Lexiconu. Existuje nějaká možnost, jak zachovat naše dodatky, které jsme si do slovníku za ta léta používání vytvořili?*

Odpověď: Jedná-li se o přechod z verze Lexicon 2000 na verzi Lingea Lexicon 2002, pak převod Uživatelských slovníků a Uživatelských témat pro anglické slovníky spočívá pouze v přejmenování souborů, kde řetězec "us" zaměníte za řetězec "en". Německé slovníky není třeba nijak upravovat, po spuštění Lexiconu se načtou automaticky.

Rada na závěr: Chcete-li na zařízení s operačním systémem Pocket PC 2002 provozovat více slovníků, proveďte jejich instalaci v následujícím pořadí: nejprve Německý, poté Anglický a nakonec Francouzský slovník. Jestliže jste první dva zjmenovaných nainstalovali na externí kartu přístroje, přečtěte si doplňující informace na: <http://www.linge.cz/cz/faqce.htm>.

PALM LEXICON: VLASTNÍ UŽIVATELSKÉ SLOVNÍKY A TÉMATA

Palm Lexicon, verze Lexiconu určená pro kapesní počítače se systémem Palm, neumožňuje přímé vytváření uživatelských slovníků a témat. Uživatelé Palm Lexiconu ovšem o možnost používání svých vlastních slovníků a témat nepřišli. Není sice možno je aplikací vytvářet, ale lze využít existující slovníky a témata. Žádné nemáte? Zde si ukážeme, jak je snadno vytvoříte.

Co jsou uživatelské slovníky a témata

Zkušení uživatelé stolních verzí Lexiconu je jistě znají a mohou tento odstavec přeskochit. Pro ostatní stručná charakteristika: **Uživatelský slovník** je soubor vlastních slovíček, překladů či příkladů, který obohacuje zakoupené slovníky o nové tvary. Vždy lze najít slovíčko, které ve slovníku není, a toto je způsob, jak ho tam přidat. **Uživatelské téma** je seznam slovíček, která mají něco společného. Jsou využívána hlavně při učení a zkoušení. S jejich pomocí si můžete donekonečna opakovat slovíčka z knížky či z jazykových lekcí.

Vytvoření uživatelského slovníku a tematického okruhu

Předpokládejme, že pracujeme s operačním systémem Windows, máme anglicko-český slovník a chybí nám v něm překlad anglického výrazu **spinning** jako druh sportu. Do našeho slovníku tedy chceme přidat následující slovíčko:

spinning: (sport) spinning; SPINNING® je energeticky účinné skupinové cvičení na stacionárních kolech, které spojuje hudbu, motivaci a představivost do jednoho celku s přesně dávkovaným tréninkem. Tento originální cyklistický program nabízí fyzické a psychické prvky sportovního tréninku lidem každého věku a úrovně zdatnosti. (www.spinning.cz)

A jako nový tematický okruh si chceme vytvořit slovíčka z prostředí spinningu: *spinning, indoor, cycling, ride, health, fitness, lifestyle, training*.

Snadný způsob je využít stolní verzi Lexiconu. Pomocí dialogů a příkazů z menu lze velmi jednoduše přidávat nová slovíčka a vytvářet vlastní témata. Podrobný postup najdete v uživatelské příručce k vašemu Lexiconu. Slovník je uložen v textové podobě v souboru "encz-usr.udr" v adresáři dokumentů (např. C:\Document and Settings\Administrator\Dokumenty\Lexicon). Uživatelské téma je uloženo v souboru "encz-rel.txt" ve stejném adresáři. Pokud nemůžete soubory najít, použijte hledání souborů systému Windows.

Ruční vytvoření uživatelského slovníku není o moc složitější. Pomocí textového editoru (např. Notepad) si vytvoříme nový textový soubor s názvem "encz-usr.udr" a vložíme do něj tento obsah:

#spinning

(sport) spinning; SPINNING® je energeticky účinné, skupinové cvičení na stacionárních kolech, které spojuje hudbu, motivaci a představivost do jednoho celku s přesně dávkovaným tréninkem. Tento originální cyklistický program nabízí fyzické a psychické prvky sportovního tréninku lidem každého věku a úrovně zdatnosti. (www.spinning.cz)

Nebudeme zde detailně popisovat strukturu souboru. Stačí vědět, že vlastní slovíčko je na samostatném řádku a začíná znakem #. Na dalších řádcích je obsah slovíčka, který ukončíme jedním volným řádkem.

Ruční vytvoření vlastního okruhu je také velmi jednoduché. Vytvoříme další textový soubor s názvem "encz-rel.txt" a vložíme do něj tento obsah:

#Spinning

spinning<encz-usr
indoor
cycling
ride
health
fitness
lifestyle
training

První řádek obsahuje název tématu začínající znakem #. Na dalších řádcích jsou slovíčka našeho tématu. Seznam ukončíme opět jedním volným řádkem. Zajímavé je slovíčko "spinning<encz-usr", které pomocí znaku < určuje slovník pro vyhledání slovíčka. V tomto případě to je náš nově vytvořený uživatelský slovník. Tento znak lze samozřejmě použít i u všech ostatních slovíček. Vyzkoušejte si sami, co se stane, pokud slovník neurčíme.

Podle jména souboru je dáno, pro jaké jazykové kombinace jsou slovníky či témata určena. V našem případě „encz“ určuje, že obsah je anglicko-český. Pro česko-anglickou kombinaci použijte „czen“. Němčina má zkratku „gr“ a francouzština „fr“. Vytvořte si správnou kombinaci podle svých potřeb.

cicin

příště Instalace a spuštění

ZADÁNO PRO ŠKOLY

Vzhledem k tomu, že chceme, aby slovníky Lingea Lexicon používala opravdu široká uživatelská veřejnost, rozhodli jsme se naše slovníky nechat schválit evaluačním řízením MŠMT. Lingea Lexicon získaly evaluaci a byly zařazeny do Seznamu registrovaného softwaru. To znamená, že studijní a velké slovníky pro angličtinu, němčinu a francouzštinu jsou schváleny pro výuku na základních a středních školách. Pro školy je však důležité to, že si multilicenci slovníků mohou koupit za zvýhodněnou cenu a tuto částku čerpat z účelové dotace na nákup výukového a vzdělávacího softwaru.

Školy mohou takto zakoupené slovníky využívat na libovolném počtu počítačů pro účely výuky. Příložený ceník platí do roku 2003 (**Od ledna 2004 se zvedne daň z přidané hodnoty z 5% na 22% a ceny slovníků budou vyšší o tuto daň. Proto doporučujeme využít nabídky ještě za ceny s 5% daní.**)

Objednávat můžete elektronicky na info@lingea.cz, faxem nebo telefonem 541 233 160, písemně LINGEA s. r. o., Palackého tř. 35, 612 00 Brno.

CENY ŠKOLNÍ MULTILICENCE ⁽¹⁾ SLOVNÍKŮ LINGEA LEXICON 2002 PRO 1 ŠKOLU ⁽²⁾ :	
Anglický studijní slovník	1 580 Kč vč. 5% DPH
Německý studijní slovník	1 580 Kč vč. 5% DPH
Anglický velký slovník	3 980 Kč vč. 5% DPH
Německý velký slovník	3 980 Kč vč. 5% DPH
Francouzský slovník	2 980 Kč vč. 5% DPH

ZVÝHODNĚNÉ KOMPLETY	
Anglický a německý studijní slovník	2 490 Kč vč. 5% DPH
Anglický a německý velký slovník	5 990 Kč vč. 5% DPH
Anglický a německý velký slovník, francouzský slovník	8 490 Kč vč. 5% DPH

Poznámky:

- (1) Produkt je možno používat v rámci výuky neomezeným počtem učitelů a studentů/žáků. Tato licence umožňuje pedagogickým pracovníkům školy používat slovníky i na domácích počítačích pro účely přípravy na výuku.
- (2) Cena licence pro jednu základní nebo střední školu.

VYUŽIJTE POSLEDNÍ MOŽNOSTI NÁKUPU S 5% DPH OD LEDNA 2004 DPH 22%

ANGLICKÉ SLOVNÍKY	CENA
Anglický studijní	790,- Kč
Anglický velký	1 990,- Kč
Anglický hospodářský	1 290,- Kč
Anglický technický	1 690,- Kč
Anglický právní	1 690,- Kč
Anglický kapesní	1 490,- Kč
Lingea Collins COBUILD	990,- Kč
Dictionary of Law	990,- Kč
Dictionary of Medicine	990,- Kč
Dictionary of Business	990,- Kč
Dictionary of Military Terms	990,- Kč
Anglický studijní + Lingea Collins COBUILD	1 490,- Kč
Anglický velký + hospodářský + technický	3 990,- Kč

NĚMECKÉ SLOVNÍKY	
Německý studijní	790,- Kč
Německý velký	1 990,- Kč
Německý hospodářský	1 290,- Kč
Německý technický	1 690,- Kč
Německý právní	1 690,- Kč
Německý kapesní	1 490,- Kč
Německý velký + hospodářský + technický	3 990,- Kč

FRANCOUZSKÉ SLOVNÍKY	
Francouzský všeobecný	1 490,- Kč
Francouzský finanční	990,- Kč
Francouzský hospodářský	1 690,- Kč
Francouzský kapesní	1 490,- Kč
Francouzský všeobecný + finanční + hospodářský	3 690,- Kč

POLSKÉ SLOVNÍKY	
Polsko - český velký	1 990,- Kč
Polsko - český technický	1 690,- Kč

ŠPANĚLSKÉ A ITALSKÉ SLOVNÍKY	
Španělský všeobecný	1 490,- Kč
Španělský hospodářský	1 690,- Kč
Italský hospodářský	1 690,- Kč

JAZYKOVÉ NÁSTROJE	
Grammaticon	990,- Kč

Všechny ceny jsou uvedeny vč. 5% DPH.
 Lingea s. r. o. Brno, Palackého tř. 35 Tel.: 541 233 160
 Praha, Kroftova 18 Tel.: 257 325 822
 Bratislava, Špitálska 10 Tel.: +421-2-529 20 579
 Toto číslo vyšlo 13.11.2003